

Del 'pacte nacional per l'autonomia' a la 'via maltesa'

El PSM i el PSIB-PSOE reivindiquen, cada un pei seu costat, la reforma de l'Estatut d'Autonomia balear en la pròxima legislatura per assolir major sostre competencial.

El PSM – Entesa Nacionalista va ser el primer partit que a les Illes Balears apostà ferm per la reforma estatutària. A les eleccions espanyoles de març de 2000 ja s'hi presentà amb la bandera de l'aprofundiment de l'autogovern, basat especialment en la millora del finançament mitjançant algun sistema semblant al concert econòmic basc.

Des d'aleshores aquesta reivindicació ha anat prenent perfils més clars. El líder nacionalista, Pere Sampol, ha marcat durant tota la legislatura un *in crescendo* reivindicador basat en l'eix que ell considera més important: el socioeconòmic. Dit d'altra manera: el PSM troba que les necessitats econòmiques de Balears són molt majors que els recursos i constata la nul·la voluntat (ara amb el PP i abans amb el PSOE) del Govern espanyol de satisfer-les. L'única opció és la reivindicació clara i contundent d'un nou sistema que permeti aquest imprescindible finançament: el concert, la peça clau que proporcionaria els recursos que la societat il·lenca necessita. Unes necessitats determinades per l'especificitat balear: del 1991 al 2001 la població censada va passar de 700.000 a 850.000 habitants (més uns 25.000 indocumentats), la qual cosa significa que la xarxa d'assistència social essencial (sanitària i educativa, però també d'altres serveis) està sotmesa a una pressió enorme. I el sistema de finançament vigent no li dóna resposta. D'aquí, doncs, la reivindicació del concert.

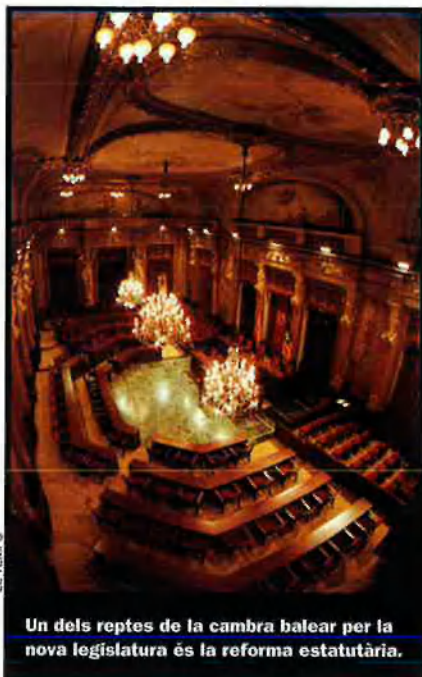
D'altra banda, políticament, l'horitzó que planteja el PSM és el que s'ha

anomenat la *via maltesa*. Això és, prendre de model Malta, un estat illenc, petit i que s'incorporarà a la Unió Europea com a membre de ple dret. El PSM aposta per no mirar cap al centre, Madrid, i anar mirant cada cop més cap al cor de la Unió. A hores d'ara aquesta proposta no passa d'una fase molt primària, però el PSM, amb Pere Sampol al capdavant, hi aposta amb contundència. Cada temporada presenta estudis comparatius entre Malta i Balears per anar demostrant, i fent quallar la idea, que els paral·lelismes (econòmics, geogràfics, culturals...) són evidents i que si Malta és un estat que, malgrat totes les dependències, s'integrarà en la Unió, per què les Balears no poden aspirar a un estatut semblant?

EI PSIB-PSOE. Enmig d'aquest increment reivindicador de l'autogovern el president balear, Francesc Antich, ha impulsat el seu partit, el PSIB-PSOE, a promoure l'aprofundiment de l'autonomia balear, cosa que exigeix necessàriament la reforma de l'Estatut.

De manera explícita ha assenyalat com a objectius imprescindibles a curt termini la reordenació de les relacions amb l'estat a través de la reforma del Senat i, en paral·lel, una reforma de l'Estatut que permeti gestionar les competències en seguretat, la policia autonòmica. Aquesta és la base del "pacte nacional per l'autonomia" la proposta que llança Antich el passat 28 de febrer.

Miquel Payeras

Un dels reptes de la cambra balear per la nova legislatura és la reforma estatutària.

